

(א) [נעיל מט: ג] (ב) [ברכות
מט: ג] (ג) [זבחים לו,
(ד) [שם, ה] (ה) [פסחים
ספ"י, ו] (ו) [במדבר יח,
(ז) [דברים יב, ח] (ח) [במדבר
יח, ט] (ט) [ויקרא א,
(י) [ויקרא ח, כ] (כ) [שם ז,
(ל) [ולא שפיה ככל
רש"ט, רש"ט]

מוסף רש"י

חד חני. טעמי דדיק
 חשי אפריל, ודי
 חנה טעמא דדיק
 עלל אומר (דע' פה).
 כשעור אלו
 אכלמו שאר ענין
 בזמן (שם) כטמאת.
 ישעור טומא אכלס
 דלויחא כענינא
 ביר ברב הפסא פטר
 אר על זבח. מגיג
 ארעב עש שנה
 הפסא כשעוריה מרוב
 ושני כחוספא דפסא
 את הפסא אור אומר ביר
 אר קדשו כחוספא
 לאכל את הפסא ועל
 ארעב אור אומר אש
 קדשו כחוספא ועל
 את ארעב, וס' ביר
 הפסא פטר את ארעב
 (דע' פה). דלויחא כענינא
 (שם) רמז (ס' על)
 מני ליתני מרקה שמת
 כשעוריה את הלחן
 שלוש שנתה ורקה
 ככל מן דס פסא שנת
 דס פסא, וע' ביר על
 הפסא פטר את ארעב
 שנתה ככל פסא אכל
 ביר על ארעב לא מעט
 את הפסא, שנה
 ליתני כשעוריה שמנין
 מרקה אכלן פן
 ככל שלוש (דע' פה). לא
 שפירב בירקה
 לית על ליתני מרקה
 שמת כשעוריה, ודי
 דפסא כשעוריה ורקה
 יסר נפקא פן אומר לא
 דלש מרקה (שם).
 הרין על סמכת
 פסחים

מוסף תוספות

- א. דפסח
ווינחנן בוריקא שנתנן
בשפכינא שיצא. מוס'
וזמנן לו עי' מהרש"א.
ב. בשם רבינו שלמה.
ג. א"כ סבירא
מול' לה דמנותיהם שוין. שם.
ד. נ"ל, ולא שפיקא. שם.
ה. ליהלא תנא דרבי
ישעאל כלולה בוריקא,
והא דובא רחא פטר פסח
ממום דובא פטר לו. שם.
ו. הדכל אחד. שם.
ז. ורבינן כשיטת רבינו
שמואל וכל מה שקשיית
עליו קשה גם לרבי' ז' שם.
ועי' מהרש"א.

חד תני אפיגול וחד תני אנוסר. חד מפרש טעמא דמתניתין מאי טעמא מטמא פיגול את הידים וחד מפרש טעמא דנותר מאי טעמא נותר מטמא את הידים: **משום חשדי כהונה.** גזרו עליו טומאה שלא יפגלוהו בזרעו להפסיד את הצעלים ועוד דשלמים ויש ארין לכהן בהן אלא חזה ושוק וישחטם בזמור לשם חטאת כדי לאכול כלם ומשום הכי גזרו טומאה: **משום עצלי כהונה.** שלא יתעללו בזבילתן: **חד אמר כיומי.** מהן מטמא את הידים וחי' א"ל כצביה: **בתנאי' ברכה הפסח.** על ארילת פסחים: **על של זבח.** חגיגת ארבעה עשר ומזבירין על ארילת שלמים: **גמ' שירי דם** בזריקה מרחוק דלא איכפת ליה אם נופלים שיריים על היסוד או לא. **שירי דם הפסח** בשפיכה בנתח כדי שפילו על היסוד: **לא שפיכה בכלל זריקה.** כלומר שאם נותן פסח בזריקה ושלמים בשפיכה לא עשה כלום וכיון דאין דומין זה לזה בנתח

דמיס אין ברכת האחד פוטרט האחר: הכי גרסינן צומתנינן צירן
על הזנה לא פטר את הפסח על הפסח פטר את של זנה דברי ר'
ישמעאל והכא גרסינן לדברי ר' ישמעאל זריקה בכלל שפיכה ולא
שפיכה בכלל זריקה. ופירוש אם נתן פסח בזריקה לא עשה כלום אבל
אם נתן שלמים ששפיכה י"א לפיכך ברכת הפסח פוטרט את של
שלמים ששלמים בכלל פסח צומת דמיס ושל שלמים אינה פוטרט את
של פסח לפי שאין צומת צומת דמו בכלל שלמים:

הדרן עלך ערבי פסחים וסליקא לה מסכת פסחים

דעם

חד הני אפיגול וחד הני אנוס. חד מפרש טעמא דמתניתין מ"ז פגול מטמא את הידים וחד מפרש טעמא דמתניתין מאי טעמא נותר מטמא את הידים: **משום חשדי כהונה.** גזרו חכמים טומאה שלא יפגלוהו ברצון להפקיד את העגלים ויאמרו שוגגין היינו. ורבינו פירש עוד טעם אחר לפי ששלמים הם ואין לכהן בהן אלא חזה ושוק וישחטם במזיד לשם חטאת כדי לאכולהן כולן ולא נהירא דאם פגול לא בשחט על מנת לאכול ממנו חוץ לזמנו והשוחט לשלמים לשם חטאת אף כאן פגול אלא שלא עלו בעגלים לשם חובה: **משום עללי כהונה.** שלא יתעצלו באכילה וה"ה לישראל: **חד אמר כוים.** מהן מטמא את הידים וחד אמר כבינה ובהא לחוד הוא דפליגי: **כאיסורו.** איסור אכילתו בכית: **כטומאתו.** טומאת אוכלין כבינה לטמא אחרים: **במ"ב.** ברכת הפסח וברכת הוצא מפרש בתוספתא ונחסיס' איזה ברכת הפסח בא"י אמ"ה אשר קדשנו במצותיו וזונו לאכול הפסח אי זו היא ברכת הוצא בא"י אמ"ה אשר קדשנו במצותיו וזונו לאכול הוצא. והאי זכר היינו חגיגת מ"ד הבאה עם הפסח אי נמי נדרים ונדבות וזכר הפסח ערב הפסח ואוכלן כלילי הפסח: פלוגתא דרבי ישמעאל ור' עקיבא מפרשינן טעמא בגמ': הכי גרסינן בירך על הוצא לא פטר את הפסח בירך על הפסח פטר את הוצא דברי ר' ישמעאל: **ג'** ה"ג לנשט"ל לדברי ר"י וזיקה ככלל שפיכה ולא שפיכה ככלל וזיקה. במס' וזכאים צ"ב בית שמאי (דף לז.) שמעינן ליה לר' ישמעאל דאמר דפסח בשפיכה ולא בזריקה דחניא ר' ישמעאל דאמר פסח שנתאמר אך כבור של וגו' למדנו לזכור שטעון מתן דמים ואימורין לגבי מזבח מעשר ופסח מניין לתלמוד לומר? ודס וזכאי יספך דאלו למשרי קרנבות לא נריך דזבולוהו כחבי זריקה. והשתא דקאמר רבי ישמעאל דפסח בשפיכה ושמעית ליה במתניתין דאמר בצרכת הפסח הוא נפטר מצרכת הוצא ואינו נפטר משל פסח בצרכת הוצא אמור מעתה היתנינן בזריקה כגון שאר זכאים שניתנו בשפיכה כפסח יאל כדתניא בהדיא בפרק בית שמאי (סז.) מניין ליתנינן בזריקה שנתנן בשפיכה יאל שנתנו לומר ודס וזכאי יספך אלל היתנינן בשפיכה כגון פסח חולת בזריקה כשלמים ולא שאר זכאים לא יאל דומיא דצרכת פסח וזכוב דקאמר נמי ר' ישמעאל במתניתין כי האי גוונא: **ולדברי ר'**

כשתמצא לומר לדברי ר' ישמעאל וריקה בבבא שפיבא ולא שפיבא בבבא וריקה לדברי ר' עקיבא ב"ה. אם כן מוכח מאן דלר' ישמעאל הנימנין דזריקה שנתנן כפשיבא ולא וכן מוכיח נמי כאן דס"ל דפסח כפשיבא הוא והכי נמי מוכח בפסחים דברקת האשה (דף קט פט.)

חד תני אפיגול וחד תני אנותר מאן דתני
אפיגול משום חשדי כהונה מאן דתני אנותר
משום עצלי כהונה חד אמר כזית וחד אמר
כביצה מאן דאמר כזית⁶ כאיסורו ומאן דאמר
כביצה⁷ כטומאתו: **מתני'** ^א בירך את של זבח
הפסח פטר את של זבח בירך את של זבח
לא פטר את של פסח דברי רבי ישמעאל
רבי עקיבא אומר "לא זו פוסרת זו ולא
זו פוסרת זו: **גמ'** כשתמצא לומר לדברי
רבי ישמעאל זריקה בכלל שפיכה ולא
שפיכה בכלל זריקה לדברי רבי עקיבא ^ז לא
שפיכה בכלל זריקה ולא זריקה בכלל שפיכה:
רבי

בשפיכה יאל ת"ל ודס זבחיך ישפך ומשני סבר לה כרבי עקיבא דלמר לא זריקה בכלל שפיכה וכו' פי' וההיא דרשא מנין לניתינן בזריקה לר' ישמעאל היא ופרין ואכתי מיבעיא ליה לכדתניא ר' ישמעאל אומר מתוך שגאמר אך צבור שור או צבור כשב וגו' את דמס מזויק למדנו לצבור שטעון מתן דמים למוצא מעשר ופסח מנין ת"ל ודס זבחיך ישפך ומשני סבר לה כריה"ג דלמר פסח נמי בזריקה והדר פריי זבחי ור' ישמעאל] האי קרא מסיק ליה האי ומסיק ליה הכי וקאמר תרי תנאי אליבא דר' ישמעאל אלמא ההו תנא דר' ישמעאל דלעיל דנורקין שנתנן בשפיכה יאל וילין מדס זבחיך ישפך לית ליה להאי תנא דרבי ישמעאל דילין מההוא קרא פסח בשפיכה וי"ל דודאי ר' ישמעאל אית ליה תרמי וניתינן בזריקה שנתנן בשפיכה יאל נפיק ליה מסברא דמה לי זריקה מרחוק ומה לי שפיכה בקרוב קרא כי אתא [ולפסח] בשפיכה הוא דלמא והאי דלא מוסי' ליה הכי כדפרקי ליה ור' ישמעאל האי קרא היכי מסיק ליה הכי וכו' משום דדרשא סל רבי יוסי הגלילי פטוי ליה טפי והתם פי' הקונט' ור' ישמעאל האי קרא דודס זבחיך ישפך מפי' ליה להכי לניתינן בזריקה שנתנן בשפיכה יאל וכו"ס זבחיך דניתינן לא אחיא כרבי עקיבא דאי אחיא אמאי קאמר רבי עקיבא אין ברכת פסח פוטרת של זבח והלא שלמים בכלל פסח והכל בשפיכה מההיא דניתינן ואי נמי הוה ס"ל לרבי עקיבא פסח בזריקה כרבי יוסי הגלילי כל שכן דשניהם פוטרין זה את זה ואכתי קדמיש ליה [תו] לההוא קרא בשפיכה ומשני תרי תנאי וכו' האי תנא דר' ישמעאל דילין מודס זבחיך ישפך פסח בשפיכה לית ליה פסח פטור את הזבח וזבאל לא פליג רבי ישמעאל אדריש עקיבא דהא כיון דדריש מיניה פסח בשפיכה מו לית ליה למילין מיניה דניתינן עומדי שנתנן בשפיכה יאל והאי תנא דר' ישמעאל דילין מיניה דניתינן בזריקה שנתנן בשפיכה יאל לית ליה פסח בשפיכה אללא בזריקה כשלמים מיהו הא סברא דידיה דפליג ארבי עקיבא דפסח עיקר וזבח טפל ע"כ פסח פטור את הזבח ולא ברכת זבח את הפסח ובפסחים דירושלמי אמר האי טעמא עכ"ל וקשה דלעיל הוכחנו מהנהו דפסחים דאית להו תרימיאל^א וכדתביתין לעיל ורש"ס^ב פירש^ג הכי כשתמלא לומר לדברי ר' ישמעאל זריקה בכלל כו' מתוך דבריו למדנו דקאמר ציך על הפסח וכו' א"כ ס"ל דפסח בזריקה^ד ומעתה איימר ליה ודס זבחיך ישפך לומר דזריקה בכלל שפיכה וכל הנורקין אס נתנן בשפיכה יאל וכו"ס^ה ושפיכה בכלל זריקה דהא אין שום קרנן דמזומו לכתחלה בשפיכה^ו וקשה ההיא דפ' השאש ור' חיים כהן פי' כשתמלא לומר לדברי ר' ישמעאל זריקה בכלל שפיכה ושפיכה בכלל זריקה כך היא גירסא בספרים ישנים כלומר כל הקרבנות בזריקה ובשפיכה ואין להקפיד^ז וברכת פסחים על עיקר לפטור את המטל ולא השפיל את העיקר^ח [וקשה]^ט והלא אית ליה נמי דפסח מזהו מטל דוקא אלא כו' אין זה זריקה: (וע"ע תוס' זבחים לו. ד"ה תרי תנאי וכו').

הדרן עלך ערבי פסחים וסליקא לה מסכת פסחים

טרת את זו ור"ע נמי קבר דפסא (נמי) בשפיכה דלא אשכחנא מאן
עקא ליה מאת דמס תזרוק על המזבח דזכור^ה את דמו לא נאמר
דפסא ממנה אתה היא כנגד היסוד מרוקן ולא כזריקת שער קרבנות
איזרו מקומן (דף יז:). מדכתיב קצב צעולה^ה קצב בחטאת^ה קצב
יש מתנוס שכן ארבע ופסח ממנה אתה מרוקן דכפרישית שפיכה
לד מחטאת שמתנוסיהו בצאצא על הקירות דכתיבי קראי: